

denne Udvikling, og fra Venstres Side er det neppe klogt, at man har opstillet dem, og endnu mindre klogt, hvis man fastholder dem.

N. Neergaard: Jeg kan ikke tænke mig, at disse Ændringsforslag skulde kunne blive modtaget med nogen som helst Uvillie fra Husmændene, idet man jo stiller dem fuldstændig frit med Hensyn til, hvem de vil henvende sig til om denne Anbefaling. Det kan aldrig blive noget, der i mindste Maade kan være Husmændene til Ubehag. De Husmænd, der hører til Husmandsforeningerne, henvender sig naturligvis til deres Forening om en Anbefaling, og hvis de Husmænd, der ikke hører til Husmandsforeningerne, mener, at de er bedre tjente med at faa Husmandsforeningerne til at udtale sig, staar det dem jo frit for at henvende sig til dem. Den højtærede Konseilspræsident kan ikke ganske jævføre disse Ting med, at man har givet Husmandsforeningerne Administrationen af de rent tekniske og faglige Bevillinger, som er givne til Husmændene. Det kan være rimeligt. Men her, hvor det drejer sig om et stort Laaneinstitut for hele Landet, synes Rigsdagen at være den, der er bedst egnet til at varetage hele Samfundets Interesser.

Ordføreren (E. Rasmussen): Efter min Opfattelse er det absolut et Mistillidsvotum til Husmandsorganisationerne, at De samvirkende danske Husmandsforeninger ikke kan faa Lov til at vælge de to Medlemmer, som til Ministeren skal indstille de Andragender, som bør komme i Betragtning. Naar det nævnes, at Landboforeningerne nærmest bestaar af mindre Landbrugere, skal jeg oplyse, at første Gang der blev nedsat en Kommission til at fremkomme med Forslag om en ny Lov om Bevillinger til Husmandsbrugets Fremme, valgte Landboforeningerne Repræsentanter, og Husmandsforeningerne valgte Repræsentanter, men Landboforeningernes 3 Repræsentanter bestod af to Jægermestre og een Kammerherre.

Wulff: Naar jeg ikke har kunnet slutte mig til de to Ændringsforslag, der er stillede af Venstre, særlig ikke til Ændringsforslag Nr. 6, ligger det ikke særlig i Stillingen til Husmandsforeningerne, men i, at det System, der vil blive fulgt for Husmandsforeningernes Vedkommende, kan ventes at blive fulgt ogsaa med Hensyn til de næringsdrivende, Haandværkere og

handlende. Forholdet er nu det, at med Hensyn til de Laan, der ydes, f. Eks. Statens Udlaan til Maskiner, gøres der Indstilling til Regeringen direkte fra Haandværkernes Organisationer, og jeg finder, at det vil være ganske urimeligt, om der i Stedet for dem blev sat to Rigsdagsmænd. Jeg kan ganske slutte mig til, hvad den højtærede Konseilspræsident nylig sagde, at Husmændenes Organisationer kender Husmændene og vil kunne sætte sig i Forbindelse med Husmændenes lokale Foreninger og indhente Oplysninger. Netop det samme sker med Hensyn til Haandværkernes Organisation; naar den gør Indstilling, foretager den en Undersøgelse gennem alle Forgreninger ud til det Sogn, hvor vedkommende er kendt, og indhenter dér de Oplysninger, hvorpaa Indstillingen bygges. Dette vil to Rigsdagsmænd imidlertid aldeles ikke kunne gøre, hvis de ikke skal benytte Haandværkernes Organisation, og hvad er derfor naturligere, end at det er Haandværkernes egen Organisation, som faar hermed at gøre? — det stemmer med Selvstyreforestillingen, og det er det eneste praktiske. Jeg vil derfor anbefale, at man stemmer imod Ændringsforslag Nr. 6. Ændringsforslag Nr. 3 har jeg ikke fundet Anledning til at tiltræde, men det er af mere underordnet Betydning. Ændringsforslag Nr. 6 maa jeg, som sagt, af de Grunde, jeg har anført, finde uheldigt.

H. P. Hansen (Randers Amts 1ste Valgkreds): Der kunde anføres flere Eksempler i Lighed med dem, det ærede Medlem (Wulff), der nu forlod Talerstolen, fremførte, for at give Husmændene udelukkende Indflydelse paa Administrationen af disse Beløb. Jeg kan pege paa to Love, som er vedtagne her i Rigsdagen i denne Samling, Loven om Understøttelse til arbejdsløse Fiskere, der administreres af Fiskeriforeningen, og Loven om Laan til Indkøb af Redskaber til Fiskere, der ligeledes administreres af Fiskeriforeningen uden nogen som helst Indblanding fra uvedkommende; og jeg vil i dette Tilfælde betegne Landboforeningerne som ganske uvedkommende. Naar Venstre ikke tog noget Særstandpunkt, da de nævnte Love behandlede og vedtoges, forekommer det mig, at det peger paa noget bestemt, naar man nu kræver, at Landboforeningerne skal have Indflydelse, man kunde lige saa godt have forlangt, at Landboforeningerne skulde have Indflydelse paa Tilskuddene til Fiskerne, thi der er ogsaa hist og her Fiskere, som staar i